

"TASDIQLAYMAN"

T.S. Sharipov

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
Ikkinchi va kechki ta'lim bo'limi
60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
60411400 – Inson resurslarini boshqarish
60411700 – Logistika (yo'nalishlar bo'yicha)
60411200- Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
60310400- Iqtisodiy xavfsizlik

Fan nomi:	MOLIYA
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	FINAN8(FINANC16)
Yil:	2
Semestr:	5
Ta'lim shakli:	Kunduzgi va kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrda ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	44
Amaliymashg'ulotlar	46
Laboratoriya mashg'ulotlar	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori	6
Baholash shakli:	Test
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	“Moliya” fanining asosiy maqsadi talabalarda moliya, moliyaviy siyosat, moliyaviy munosabatlar, pul oqimlari harakati, moliyaviy boshqaruv, moliyaviy yangiliklar, pulning davriy qiymati va pul oqimlarining diskontli tahlili, moliyaviy hisobotlar, davlat va nodavlat moliyaviy muassasalarning moliyaviy faoliyati, moliyaviy risklar, startaplarni moliyalashtirish, moliyaviy nazoratni tashkil asoslari, sug'urta va boshqa shu kabi moliyaviy tushunchalar bo'yicha yo'nalishga mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirish hisoblanadi.
-----	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1	Ekonometrika (MTE1114)
2	Iqtisodiyot nazariyasi (ECONOM6)
3	Mikroiqtisodiyot (MICROE6)
4	Makroiqtisodiyot (MAKROEC6)

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jixatidan:	
TN1	Moliya sohasidagi xodimlariga qo'yiladigan kasbiy talablar;
TN2	Moliya tizimi faoliyatida axborot-kommunikatsion texnologiyalarning o'rni;
TN3	Moliyaning mohiyati, funksiyalari va vazifalari;
TN4	moliya tizimining tarkibi;
TN5	moliyaviy qarorlarning farqli jihatlar;
TN6	Moliyaviy siyosat va uning tarkibiy qismlari;
TN7	Moliyaviy boshqaruv haqida <i>tasavvurga ega bo'lishi</i> ;
Ko'nikma jixatidan:	
TN8	moliya tizimida sug'urta munosabatlarini takomillashtirish;
TN9	Moliyaviy risklarning mohiyati va ularning turlari;
TN10	Kichik biznes moliyasining o'ziga xos xususiyatlari;
TN11	Moliyaviy hisobot: mazmuni, vazifalarivatlari;
TN12	xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning moliyaviy resurslari;
TN13	Asosiy va aylanma capital doiraviy aylanishning moliyaviy jihatlar;
TN14	moliyaviy nazoratni tashkilotlash asoslari;
TN15	moliyaviy risklar nazariyasi;
TN16	xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning ishlab chiqarish chiqimlari, foydasi va rentabelligini hisoblash va amaliyotda qo'llash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i> .

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza(M)		Soatlar
M1	Moliyaning mohiyati va funksiyalari	2
M2	Moliya tizimi	2
M3	Davlat moliyasi	2
M4	Davlat byudjeti	2
M5	Moliyaviy siyosat	2
M6	Moliyaviy boshqaruv	2
M7	Moliyaviy nazorat	2
M8	Moliya va risklar.	2
M9	Moliyaviy innovatsiyalar va texnologiyalarning rivojlanishi	2
M10	Moliyaviy bozorlar	2
M11	Moliyaviy vositachilar	2
M12	Pulning davriy qiymati va pul oqimlarining diskontli tahlili	2
M13	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlar moliyasini mohiyati va funksiyalari.	2

M14	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarni moliyaviy resurslari va kapitali.	2
M15	Asosiy va aylanma kapital doiraviy aylanishning moliyaviy jihatlar	2
M16	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning xarajatlari, foydasi va rentabelligi	2
M17	Moliyaviy hisobot: mazmuni, funksiyalari va turlari	2
M18	Xalqaro moliya	2
M19	Sug'urta	2
M20	Ijtimoiy soha moliyasi	2
M21	Uy xo'jaliklari moliyasi	2
M22	O'zbekistonda raqamli moliyani rivojlantirish va kriptobirjalar faoliyatini tashkil etish masalalari	2
	JAMI	44

	Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)	Soatlar
A1	Moliyaning mohiyati va funksiyalari	2
A2	Moliya tizimi	2
A3	Davlat moliyasi	2
A4	Davlat byudjeti	2
A5	Moliyaviy siyosat	2
A6	Moliyaviy boshqaruv	2
A7	Moliyaviy nazorat	2
A8	Moliya va risklar.	2
A9	Moliyaviy innovatsiyalar va texnologiyalarning rivojlanishi	2
A10	Moliyaviy bozorlar	2
A11	Moliyaviy vositachilar	2
A12	Pulning davriy qiymati va pul oqimlarining diskontli tahlili	2
A13	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlar moliyasini mohiyati va funksiyalari.	2
A14	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarni moliyaviy resurslari va kapitali.	2
A15	Asosiy va aylanma kapital doiraviy aylanishning moliyaviy jihatlar	2
A16	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning xarajatlari, foydasi va rentabelligi	2
A17	Moliyaviy hisobot: mazmuni, funksiyalari va turlari	2
A18	Xalqaro moliya	2

A19	Sug'urta	2
A20	Ijtimoiy soha moliyasi	2
A21	Uy xo'jaliklari moliyasi	2
A22	O'zbekistonda raqamli moliyani rivojlantirish va kriptobirjalar faoliyatini tashkil etish masalalari	2
A23	Islom Moliyasi.	2
	JAMI	46

№	Mustaqil ta'lim (MT)	Ajratilgansoat
MT1	Moliyaning mohiyati va funksiyalari mazmuni	2
MT2	Amalda moliya va davlatning vujudga kelish tarixi	2
MT3	Moliya tizimining tarkibiy tuzilmasi	4
MT4	Davlat moliyasi mohiyati va ahamiyati	4
MT5	Davlat byudjetining mazmun mohiyati	2
MT6	Moliyaviy tizim funksiyalari va ularning evolyutsiyasining rivojlanish bosqichlari	4
MT7	Moliyaviy qarorlarning mazmun, mohiyati	2
MT8	Moliyaviy siyosatning mohiyati	4
MT9	Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismlarini o'ziga xos xususiyatlari	2
MT10	Moliyaviy boshqaruvni amalga oshirish yullari	4
MT11	Moliyaviy rejalashtirish va tartibga solishni takomillashtirish	4
MT12	Moliyaviy nazoratni mazmun, mohiyati	4
MT13	Moliyaviy risklarning turlari	2
MT14	Moliya nazariyalarini shakllanishi va olimlarning iqtisodiy qarashlari	4
MT15	Amalda moliyaviy infratuzilmaning shakllanishi	2
MT16	Moliyaviy innovatsiyalar va texnologiyalarning rivojlanish bosqichlari	2
MT17	Moliyaviy bozorlarning mohiyati	4
MT18	Moliyaviy bozor stavkalarini shakllantirish yo'llari	2
MT19	Moliyaviy vositachilar faoliyatini rivojlantirish yullari	4
MT20	Moliyaviy oqimlar xolati taxlili	4
MT21	Moliyaviy muassasalar faoliyati taxlili	2
MT22	Pulning davriy qiymati va pul oqimlarining diskontli tahlilini amalga oshirish yullari	2
MT23	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlar moliyasini mohiyati va funksiyalari	2
MT24	Korxonalar moliyasini boshqarishning zamonaviy yullari	2
MT25	Korporativ moliyani rivojlantirish yo'nalishlari va takomillashtirish	4

MT26	Raqamli iqtisodiyot sharoitida korxonalar moliyaviy barqarorligining tahlili	2
MT27	Rivojlanish davrida xo'jalik yurituvchi sub'ektlarni moliyaviy resurslari va kapital taxlili	4
MT28	Raqamli iqtisodiyot sharoitida asosiy kapital doiraviy aylanishning moliyaviy jihatlarini	4
MT29	Aylanma kapital doiraviy aylanishning moliyaviy jihatlarini o'ziga xos xususiyatlari	4
MT30	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning harajatlari taxlili	2
JAMI:		90

Asosiy adabiyotlar

1	Боди З., Мертон Р. Финансы. Учебник. Пер. с англ. – М.: “Вильямс”, 2007.
2	Malikov T., Olimjonov O. Moliya. Darslik. – T.: “Iqtisod-moliya”, 2019. - 920 b.
3	Malikov T. Moliya. O'quv qo'llanma. – T.: “Iqtisod-moliya”, 2018. -274 b.
4	Zaynalov J.R., Xusanov B.Sh., Aliyeva S.S., Latipova Sh.M. Davlat byudjeti. O'quv qo'llanma. – Toshkent: “Iqtisod-Moliya”, 2021. 316 b.
5	Nurmuhammedova B.I., Hamdamov Sh.X. Davlat moliyasi. Darslik. – T.: “Iqtisod-Moliya”, 2021. 436 b.
6	Финансы: учебник / Ю. С. Долганова, Н. Ю. Исакова, Н. А. Истомина [и др.]; под общ. ред. канд. экон. наук, доц. Н. Ю. Исаковой; Мин-во обр. и науки РФ. – Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2019. – 336 с.
7	Zaynalov J.R., Aliyeva S.S., Axrorov Z.O. Moliya: Korxonalar moliyasi. Darslik. T.: Iqtisodiyot-Moliya. 2018.-268 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1	Zaynalov J.R., Xusanov B.Sh., Aliyeva S.S., Ro'zibayeva N.X. va b. Moliya bozori: Darslik -T.: “Iqtisod-moliya”, 2020. - 480 b.
2	Zaynalov J.R., Xodjayev E.N., Xusanov B.Sh., Ro'zibayeva N.X. va b. Investitsiya: Darslik -T.: “Iqtisod-moliya”, 2020. - 316 b.
3	«Технология блокчейн: то, что движет финансовой революцией сегодня / Дон Тапскотт, Алекс Тапскотт; [пер. с англ. К. Шашковой, Е. Ряхиной]»: Эксмо; Москва, 2017
Internet-saytlar	
4	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portali.
5	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari bazasi.
6	www.mf.uz - O'zbekiston Respublikasi Moliya Vazirligi rasmiy sayti.
7	www.cbu.uz - O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.
8	www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi rasmiy sayti.

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baxo olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- > fanning mohiyati va mazmunini tiliq yoritib olsa;
- > fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yul quymasa;
- > fan buyicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bulsa;
- > fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- > berilgan savollarga aniq va lunda javob bera olsa;
- > konspektga puxta tayyorlangan bulsa;
- > mustaqil topshiriqlarni tiliq va aniq bajargan bulsa;
- > fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tiliq uzlashtirgan bulsa;

b) 4 baxo olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- > fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yul quymasa;
- > fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bulsa;
- > fan buyicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- > fan buyicha berilgan savollarga tugri javob bera olsa;
- > fan buyicha konspektini puxta shakllantirgan bulsa;
- > fan buyicha mustaqil topshiriqlarni tiliq bajargan bulsa;
- > fanga tegishli konunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni uzlashtirgan bulsa.

v) 3 baxo olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- > fan haqida umumiy tushunchaga ega bulsa;
- > fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yul quyilsa;
- > bayon qilish ravon bulmasa;
- > fan buyicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- > fan buyicha matn puxta shakllantirilmagan bulsa.

g) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

- > U fan buyicha mashgulotlarga tayorgarlik kurilmagan bulsa;
- > fan buyicha mashgulotlarga doir xech qanday tasavvurga ega bulmasa;
- > U fan buyicha matnlarni boshqalardan kuchirib olganligi sezilib tursa;
- > fan buyicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yul quyilgan bulsa;
- > fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- > fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

FAN O'QITUVCHISI TO'G'IRISIDA MA'LUMOT

Muallif:	Ernazarov Nuriddin Elamonovich – o'qituvchi
E-mail:	n.ernazarov@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, "Moliya" kafedrası
Taqrizchilar:	B.Sh.Xusanov – Toshkent Kimyo xalqaro universiteti Samarqand filiali direktori, i.f.n., dotsent N.X.Ruzibayeva – Investitsiya va innovatsiyalar kafedrası dotsenti

Mazkur Sillabus instituti o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29
08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. 5-09-03/6

Mazkur Sillabus "Moliya" kafedrasining 2024 yil 26 08 dagi 1-sonli
yig'ilish bayoni bilan maqullangan.

O'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i

I.E. Shodmonov

Fakultet dekani

Sh. Islomov

Fakultet dekani

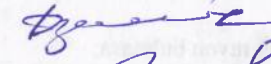
N.U. Xudayberdiyev

Ikkinchi va kechki ta'lim bo'limi boshlig'i

R. Samandarov

Kafedra mudiri

J.R. Zaynalov

Tuzuvchi

N.E. Ernazarov